

Sygn. akt II S 20/16

POSTANOWIENIE

K., dnia 16 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Henryk Haak

Sędziowie: SSO Wojciech Vogt

SSO Marian Raszewski (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2016 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi C. S.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie Sądu Rejonowego w Ostrzeszowie,
sygn. akt I C – upr. 12/10

p o s t a n a w i a :

- 1. stwierdzić, że w sprawie z powództwa J. W. przeciwko G. S. o zapłatę toczącej się przed Sądem Rejonowym w Ostrzeszowie pod sygn. akt I C – upr. 12/10 nastąpiła przewlekłość postępowania;**
- 2. przyznać od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Ostrzeszowie na rzecz skarżącej G. S. kwotę 2.000,00 zł (dwa tysiące złotych 00/100);**
- 3. oddalić skargę w pozostałym zakresie;**
- 4. nakazać zwrócenie skarżącej G. S. kwoty 100 zł (sto złotych) uiszczonej tytułem opłaty od skargi.**

SSO Wojciech Vogt SSO Henryk Haak SSO Marian Raszewski

Sygn. akt II S 20/16

UZASADNIENIE

W dniu 4 stycznia 2016 r. pełnomocnik G. C. S. wniósł o stwierdzenie przewlekłości postępowania sądowego w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Ostrzeszowie, prowadzonej pod sygn. akt I C upr. 12/10, z powództwa J. W. przeciwko G. S. o zapłatę, zasądzenie na rzecz skarżącej od Skarbu Państwa kwoty 15.570,00 zł tytułem odszkodowania, jak również zasądzenie zadośćuczynienia oraz kosztów postępowania skargowego.

Przedmiotowa skarga została przekazana do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Kaliszu w dniu 6 kwietnia 2016 r.

W uzasadnieniu podniesiono, że strona pozwana w dniu 29 czerwca 2015 r. złożyła zażalenie na postanowienie z dnia 1 czerwca 2015 r., które nie zostało rozpoznane.

Prezes Sądu Rejonowego w Ostrzeszowie, pomimo pouczenia, nie zgłosił swojego udziału w niniejszej sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Skarga zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. z 2004 r. Nr 179, poz. 1843 ze zm.) – zwana dalej ustawą, reguluje zasady i tryb wnoszenia oraz rozpoznawania skargi strony, której prawo do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki zostało naruszone na skutek działania lub bezczynności m.in. sądu rozpoznającego sprawę.

Stosownie do treści art. 2 ustawy strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez uzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty, uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawichości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Konieczne jest więc ustalenie, że wystąpiła zwłoka w postępowaniu sądowym, oraz że zwłoka w postępowaniu sądowym jest nieuzasadniona (post. NSA w Warszawie z 11.12.2013 r., I FPP 13/13, Lex nr 1405630; post. SA we Wrocławiu z 30.09.2013 r., II S 25/13, Lex nr 1378927). O nieuzasadnionej zwłoce można mówić wówczas, jeżeli postępowanie w sprawie trwa dłużej, niż to konieczne, uwzględniając ocenę terminowości i prawidłowości czynności sądowych, ale także zachowań stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania. Ocena ta nie może być oderwana od obowiązku sądu rozpoznania wszystkich spraw wniesionych do sądu bez nieuzasadnionej zwłoki, przy zachowaniu zasady rozpoznawania spraw według kolejności ich wpływu oraz uwzględnieniu przepisów nakazujących rozpoznanie niektórych rodzajów spraw w ustawowo określonych terminach (post. NSA w W. z 30.07.2013 r., II FPP 9/13, Lex nr 1342903). Ustalenie zaistnienia przewlekłości postępowania nie jest zależne jedynie od upływu czasu i subiektywnych odczuć skarżącego, a jest wypadkową czynników obiektywnych oraz czasu niezbędnego do podejmowania działań zgodnych z obowiązującymi przepisami przewidującymi prowadzenie określonych procedur. Przewlekłość jest bowiem pojęciem, które oznacza, że jakieś zdarzenia czy stany są nadmiernie rozciągnięte w czasie, rozwleczone i przedłużają się. Jest to, co oczywiste, pojęcie względne, a zatem zawsze musi być odnoszone do konkretnych realiów sprawy i przyjętego trybu postępowania. Jedynie nadmierne odstępstwa od czasu koniecznego do wykonania określonych czynności sądowych, prac i procedur mogą być uznawane za tworzące stan nieuzasadnionej zwłoki, o jakim mowa w ustawie z 17 czerwca 2004 r. (zob. post. SA w Katowicach z 09.02.2005 r., sygn. akt II S 5/05, KZS 2005, z. 7-8, poz. 155; post. SA w Katowicach z 11.05.2005 r., II S 26/05, LEX nr 151808).

Odnosząc powyższe uwagi do niniejszej sprawy, należy wskazać, że skarżący wywodził swoją skargę z przewlekłego okresu czasu, jaki upłynął od wniesienia zażalenia na postanowienie Sądu Rejonowego w Kępnie VI Zamiejscowy Wydział Cywilny w O. z dnia 1 czerwca 2015 r. w przedmiocie odrzucenia zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego w Kępnie VI Zamiejscowy Wydział Cywilny w O. o nadaniu klauzuli wykonalności.

Analiza akt sprawy wskazuje, że przedmiotowe zażalenie zostało wniesione w dniu 29 czerwca 2015 r. W wykonaniu zarządzenia z dnia 27 lipca 2015 r. wezwano pełnomocnika skarżącej do uzupełnienia braków formalnych zażalenia – wskazanie wartości przedmiotu zażalenia, sprecyzowanie wniosków oraz dołączenie odpisu zażalenia wraz z załącznikami. W dniu 3 sierpnia 2015 r. do Sądu Rejonowego w Ostrzeszowie wpłynęło pismo pełnomocnika skarżącej stanowiące odpowiedź na wezwanie. W dniu 21 sierpnia 2015 r. pełnomocnik skarżącej został wezwany do uzupełnienia braku fiskalnego zażalenia poprzez uiszczenie opłaty sądowej w kwocie 104,00 zł, które zostało wykonane w dniu 28 sierpnia 2015 r. W dniu 23 października 2015 r. wysłano odpis zażalenia stronie przeciwnej, który został doręczony w dniu 30 października 2015 r. Potwierdzenie odbioru przesyłki sądowej wpłynęło do Sądu Rejonowego w Ostrzeszowie w dniu 4 listopada 2015 r. W dniu 29 lutego 2016 r. Przewodniczący Wydziału wydał zarządzenie o przedstawieniu przedmiotowego zażalenia do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Kaliszu. W dniu 3

marca 2016 r. sporządzono w tym celu odezwę i przesłano akta do Sądu Okręgowego w Kaliszu. W dniu 15 marca 2016 r. akta sprawy zostały wraz z zażaleniem zostały przedłożone Sędziemu Sprawozdawcy. Postanowieniem z dnia 11 kwietnia 2016 r. Sąd Okręgowy w Kaliszu oddalił przedmiotowe zażalenie jako bezzasadne. W dniu 29 kwietnia 2016 r. wysłano skarżącą – na jej wniosek - uzasadnienie postanowienia.

Z powyższych ustaleń wynika, że początkowo, od dnia wpłynięcia zażalenia do Sądu Rejonowego, Sąd rozpoznający sprawę podejmował czynności w sprawie systematycznie, w odstępach czasu, które nie można uznać za wydłużone, przy czym czynności te były dostosowane do etapu postępowania, a także uzasadnione pod względem celowości i przydatności dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy.

Inaczej jednak należy ocenić postępowanie Sądu od dnia 4 listopada 2015 r. do dnia 29 lutego 2016 r., tj. w okresie pomiędzy wpłynięciem Sądu potwierdzenia odbioru odpisu zażalenia przez przeciwnika procesowego skarżącej a wydaniem przez Przewodniczącego Wydziału Cywilnego Sądu Rejonowego w Ostrzeszowie zarządzenia o przedstawieniu przedmiotowego zażalenia do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Kaliszu. Pomiędzy tymi czynnościami upłynęło prawie cztery miesiące, który to czas należy uznać za nadmiernie długi, zwłaszcza że zwłoka ta nie była podyktowana żadnymi okolicznościami, które by ją w obiektywny sposób uzasadniały.

Uwzględniając powyższe okoliczności Sąd Okręgowy uznał, że istnieje podstawa do stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie I C upr. 12/10 toczącej się przed Sądem Rejonowym w Ostrzeszowie i – w konsekwencji – na podstawie art. 12 ust. 2, 4 i 5 pkt 1 powołanej ustawy, przyznania skarżącej od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Ostrzeszowie sumy pieniężnej w wysokości 2.000 zł (punkt 1 i 2 sentencji).

O oddaleniu skargi – w zakresie żądania zasądzenia sumy pieniężnej powyżej przyznanej kwoty 2.000,00 zł – orzeczono na podstawie art. 12 ust. 1 powołanej ustawy, uznając że stopień naruszenia przez Sąd Rejonowy postulatów rozpoznawania spraw bez zbędnej zwłoki, zwłaszcza przy konieczności rozpoznawania wielu innych spraw, a w konsekwencji uciążliwości dla skarżącej, jest niewielki, uzasadniający przyznanie rekompensaty pieniężnej jedynie w ww. kwocie.

SSO Wojciech Vogt SSO Henryk Haak SSO Marian Raszewski